

Đúng ngày đầu năm đầu tiên tháng 1 năm 2009, 2 biên tập viên của báo Thanh Niên và Tuổi Trẻ trong số các biên tập viên khi còn sống hiện hành. Đó là Lê Hoàng, biên tập viên Tuổi Trẻ và Nguyễn Công Khế biên tập viên của Thanh Niên. Việc thay thế hai nhân sự này được thực hiện dưới hình thức "không tái bổ nhiệm" để tránh tạo xáo động trong dư luận, tuy nhiên, mới ngày đầu tiên biên tập viên của hai tờ báo này đã có những nguyên nhân sâu xa từ trước, như ông Lê Hoàng tuyên bố khi nhậm chức "quyết định không bổ nhiệm", riêng ông "không cảm thấy điều gì khó khăn khi nhậm chức quyết định vì cũng hiểu sự việc, nguyên nhân của nó".

Thực ra không phải chỉ có 2 nhân vật nói trên biên tập viên trong đội ngũ đầu tiên của tờ báo. Tin tức cho biết thêm ông Nam Đông, biên tập viên Pháp Luật Sài Gòn cũng vẫn hiện tại ngày đầu năm; bà Nguyễn Minh Hiền thôi giữ chức biên tập viên Doanh nhân Sài Gòn ba tuần trước đó. Tuy nhiên, những thay đổi này không tạo nên chú ý trong dư luận như những việc được biết xảy ra gần đây. Vào tháng 8-2008, nhiều nhà báo bắt đầu rời "thành hành nghề", trong đó có phó biên tập viên báo Thanh Niên Nguyễn Quốc Phong; phó biên tập viên báo Tuổi Trẻ Bùi Văn Thanh; biên tập viên báo Thanh Niên Huỳnh Kim Sánh, và? trước đây vẫn phòng biên tập của báo Tuổi Trẻ tại Hà Nội Đầu tiên là Trần Đình Trang.... Các Báo chí thuộc Bộ 4T (Thông tin và Truyền thông) nói riêng những người này vì phạm lỗi luật vì đã đưa các thông tin "kích động phản đối hoạt động của các cơ quan báo chí và pháp luật". Số thời, họ đã viết bài phản đối việc bắt giữ hai phó biên tập viên Nguyễn Việt Chí và Nguyễn Văn Hải vì lo ngại những tin tức liên quan đến và tham nhũng PMU 18...

Dưới đây chỉ để công sự, tất cả những cơ quan truyền thông đầu tiên không kịp bắt tay viết của đầu tiên. Việt Nam hiện nay có trên 700 tờ báo in cũng như báo điện tử, công thêm các đài phát thanh, truyền hình... đầu tiên được phép nói lên một tiếng nói duy nhất, đó là đầu tiên là, chỉ trước công của đầu tiên công sự. Để phục vụ mục tiêu này, tiêu chuẩn của truyền thông quốc doanh không phải là "vô tư, trung thực" như trong môi trường xã hội dân chủ, mà là "bóp méo, ngụy tạo, xuyên tạc" mới việc khi đưa đến quần chúng. Cách thức thông tin đối trá đã trở thành quy luật mà cán bộ tuyên truyền của công sự phải triệt để tuân theo, nếu không muốn bị đào thải ra khỏi guồng máy.

Cũng để báo chí cho bức tấn công báo bút thông tin, CSVN đã đưa ra rất nhiều đạo luật cũng như các chỉ đạo trái chiều hàng ngũ cán bộ truyền thông. Đầu năm 2008, Bộ 4T là cơ quan mang chức năng quản lý tất cả những báo, đài Việt Nam đã phải thành lập thêm 3 cơ quan mới để siết chặt thêm việc quản lý, đó là các Thông tin Đối Ngoại để phân trách các thông tin từ Việt Nam đưa ra bên ngoài, các Phát Thanh - Truyền hình & Thông tin Điện Tử để quản lý các đài phát thanh, truyền hình và thông tin trên mạng internet, và các An Toàn Thông tin để kiểm soát nội dung thông tin cũng như để phó vụ những cơ quan hay ký giả nào đưa tin "sai đầu tiên là".

Vớ phớợng điờn luợt lờ, báo chí quợc doanh bớ rờng buợc bớ i luợt Báo Chí ban hành tờ tháng 12-1999, dù đã nhiệu lờn sớ a đớ i và sớ đớợc sớ a đớ i thêm nớ a trong năm 2009, nhợng vớ n không thoát ra đớợc 2 vớ n nớ n lờn: thớ nhớ t là quan niệ m sai lờ m khi coi vai trò cờ a báo chí là đớ "xây đợng chớ nghĩa xã hợ i và bớ o vớ Tờ quợc theo đớợng lờ i đớ i mớ i cờ a Đợng cớ ng sớ n Việt Nam"; và thớ nhớ i là vớ c suy điờn tùy tiờ n, đớ c đoán, cờ a các cớ quan hợ u trách. Đớ đớ i phó vớ i vớ c phát triờn cờ a các blogs trên mớ ng internet, vào tháng 7-2008, CSVN đã ban hành mớ t loợt các nghớ đớ nh, thông tờ đớ siợ t chớ t vớ c quợ n lý các trang nhớ t ký điờn tờ cá nhân. Chính sách kờ m kờ p nói trên đã đớ a Việt Nam vào vớ trí 1 trong 10 nớợc đớ ng hàng chót trên thớ giớ i vớ t do báo chí. Theo bớ n phúc trờnh năm 2007 cờ a Tờ chớ c Phóng viên Không Biên giớ i RSF thì Việt Nam đớ ng hợ ng 162 trên 169 quợc gia đớợc khợ o sát. Vớ i nhợng cuợc đàn áp báo chí tờ i tờ điờn ra trong năm 2008 thì thớ hợ ng này sớ là 1 trong 5 nớợc cuợ i bớ ng.

Nhợng cuợc đàn áp không phớ i mớ i điờn ra, mà đã rờ t nhiệu lờn trong quá khớ . Chớ tính tờ khi CSVN thớ c hiợ n chính sách giớ i là "đớ i mớ i", vào cuợ i thớ p niệ n 80 đã có nhợng cuợc thanh trờ ng cán bớ hàng đớ u cờ a ngành báo chí. Đáng kờ nhớ t là nhợng trớợng hợ p nhà văn Nguyễn Ngợc bớ cợ t chớ c tờ ng biên tờ p tờ Văn Nghớ vào cuợ i năm 1988 vì cho đờng tờ i nhợng tác phớ m đờ i "cợ i trớ i"; năm 1990 Kim Hợ nh mớ t chớ c tờ ng biên tờ p báo Tuợ i Trờ vì phanh phui cuợc đớ i tình ái cờ a Hợ Chí Minh; năm 1997, chớ bút báo Doanh Nghiợ p Nguyợ n Hoàng Linh bớ cách chớ c vì đờng bài tờ cáo các viên chớ c quan thuợ tham nhợ ng; năm 2001 tờ ng biên tờ p báo Tuợ i Trờ Lê Văn Nuôi bớ cách chớ c vì đờng kờ t quợ thẳm dò đớ luợ n cho thớ y Bill Clinton đớợc yêu thích hợ n Hợ Chí Minh; năm 2004 tờ ng biên tờ p Trớợng Đờnh Anh cờ a báo điờn tờ VnExpress bớ mớ t chớ c vì phê bình gay gợ t vớ c nhà nớợc mua gợ n 80 chiợ c xe Mercedes đớ t tiờ n đớ dùng cho hợ i nghớ thớợng đớ nh ASEM; năm 2005 phóng viên Lan Anh cờ a báo Tuợ i Trờ bớ sa thớ i vì đờng phóng sớ tờ cáo tình trớ ng thao túng thớ trớợng thuợ c tây, và trang nhà tintucvietnam.com bớ đờng cờ a vớnh vớ n vì "hợ t đớ ng trái pháp luợ t"; năm 2007 hai phó tờ ng biên tờ p cờ a báo Tuợ i Trờ là Huợ nh Sớ n Phớợc và Trớợng Quang Vớnh bớ buợc thớ chớ c...

Trên đây chớ là mớ t sớ nhợng vớ lờ n, đớợc đớ luợ n biợ t đớ n nhiệu. Nó cho ngợợ i ta thớ y bớ c tờợng bớ ng bút thông tin cờ a cớ ng sớ n luờn bớ thách đớ bớ i chính nhợng cán bớ trong hàng ngũ cờ a chớ đớ . Nhợng ngợợ i này còn có trí óc và con tim, không chớ p nhớ n phớ c vớ cho đớ i trá và cớợng quyợ n. Nhợng trớợng hợ p phớ n khắng tờ ngay trong hàng ngũ đã bớ c phát mớ nh mớ nhớ t trong năm 2008, cao điờm là vớ bớ t giớ và xét xợ 2 phóng viên cờ a báo Tuợ i Trờ và Thanh Niệ n là Nguyợ n Văn Hợ i, Nguyợ n Việt Chiợ n, và sa thớ i nhợng bớ n đớ ng nghiợ p cờ a hợ . Khác vớ i thái đớ sớ hợ i, thớ thân nhớ trong thớ i gian trớợc, ngày nay, nhiệu cán bớ trong làng báo quợc doanh đã hiệ ngang đớ i điờn vớ i sớ thớ t, phớ i trờ n nhợng sớ vớ c thớ i nát trong hàng ngũ thớợng tờ ng, cũng nhớ tờợng thân, đoàn kờ t khi bớ nhà nớợc trờ n áp. Vớ vớ tham nhợng PCI, trong khi nhiệu báo quợc doanh im tiờ ng, thì tờ Tuợ i Trờ đờng tin vớ xét xợ cờ a toà án Nhớ t Bớ n, nêu đích danh kờ nhớ n hợ i lờ là Huợ nh Ngợc Sớ , lờ i đứng ngày Nguyợ n Tờ n Dứng đờng đàn trớợc quợc hợ i bù nhìn đớ bao che vớ vớ này. Khi 2 phóng viên Nguyợ n Văn Hợ i và Nguyợ n Việt Chiợ n bớ bớ t giớ , tờ Thanh Niệ n đã đớ t vớ n đớ ngay trên trang nhớ t. Nhiệu phóng viên khác lên

tiếng phồn thịnh vì cộng đồng. Nhưng điếu này chưa hề xảy ra trong quá khứ.

Đứng trên quan điểm dân tộc, dù phát xuất từ bất cứ vị trí nào, nhưng hành động chung để đi cầu tài, cầu sức dân chúng, đâu là nhưng nên làm đáng trân trọng và đóng góp quý giá cho tương lai cộng đồng nước. Đáng đứng lên chống cộng Nga Nguyễn Việt Chiến đã được công nhận Việt trong và ngoài nước để ủng hộ tâm ca ngợi. Tác phẩm Phóng Viên Không Biên Giới đã nêu tên ông trong danh sách để công nhận "phóng viên cộng năm 2008" vì có hành động tranh đấu cho quyền tự do thông tin. Nhưng ngược lại đứng lên chống cộng còn nhiều thêm nữa, cho dù chỉ để minh tay thanh trọng như nhưng vì bất chấp, sa thải liên miên về qua. Đó chính là nhưng vết rạn nứt xuất hiện trên bức tường cộng đồng bút thông tin cộng chung.

Nhưng vết nứt này sẽ còn được khai mở thêm bởi nhưng mũi tên công khác từ phía ngoài. Nhưng báo "chui" như tờ Tự Do Ngôn Luận đã trở về được gần 3 năm nay, liên tục mang đến cho đồng bào trong nước nhưng nguồn thông tin trung thực. Thái độ bất khuất của 8 giáo dân Thái Hà khi kiên trì đòi truy tố hình nhà nước và báo Hà Nội Mới... Thêm vào đó, với tiến bộ của lãnh vực thông tin điện tử, hàng ngàn, ngàn các trang nhật ký cá nhân sẽ có triển vọng nhận rõ ràng trong năm 2009, để mang thông tin đa dạng tràn ngập khắp nơi, giúp người dân hiểu rõ được sự thật đứng sau bức tường cộng đồng bút cộng nhà nước. Khi bức tường này bị hạ như bức tường ô nhiễm Bá Linh, cũng là lúc mặt trời khiến che cho chế độ độc tài bị mất đi, giúp làn sóng tự do dân chúng sẽ đến với dân tộc Việt Nam. Đó là triển vọng khi đi từ ngày đấu năm đứng lên lịch.